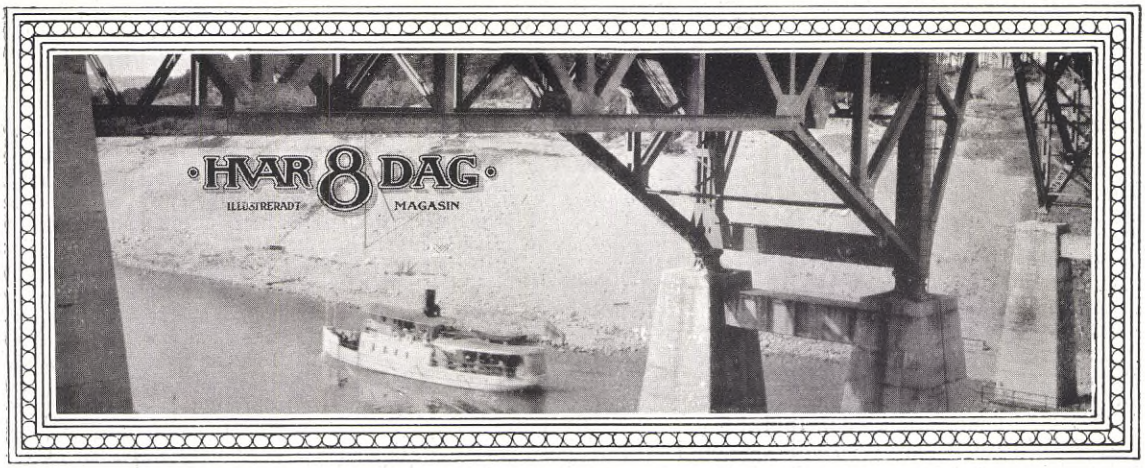
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

UNDER NYA JÄRNVÄGSBRON ÖVER SÖDERTÄLJE KANAL. — EFTER AMATÖRFOTO.

24:DE ÅRG. DEN 29 APRIL 1923. N:O 31.

Foto. Jæger, Sthlm.

Klichéer: Goës Reklbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

IVAR VIRGIN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA

Det svenska statsbaneväsendet står inom den närmaste tiden inför den största omvälvning, som hittills blivit ifrågasatt: övergång till elektrisk drift.

De första försöken med elektrisk järnvägsdrift här i landet utfördes redan under åren 1905—07 på bandelarne Stockholm—Järva och Tomteboda—Värtan. Resultaten av denna försöksdrift visade, att sådan drift var tekniskt utförbar på ett tillfredsställande sätt, och medförde inköp av åtskilliga vattenfall särskilt för detta ändamål. För den första elektrifieringen vid statsbanorna valdes bandelen Kiruna—Riksgränsen med kraftstation vid Porjusfallen i Luleälv. På allvar igångsattes den elektriska järnvägsdriften här den 19 januari 1915, sedan det första tåget framförts redan den 6 november 1914.

Redan 1915 uppdrog k. m:t åt järnvägsstyrelsen att uppgöra förslag till en plan till en fortgående elektrifiering även av det egentliga statsbanenätet. En sådan plan överlämnades till k. m:t den 27 februari 1920 och åtföljdes av förslag till utförande av elektrifiering av banssträckan Stockholm—Göteborg Redan till samma års riksdag avläts proposition i ämnet och av denna, som ännu stod under inflytande av högkonjunkturens optimism och de svårigheter kolanskaffningen under världskriget och den närmaste tiden därefter medfört, anvisades redan för år 1921 ett reservationsanslag för ändamålet av 23,000,000 kr. Hela kostnaden beräknades då till 105,000,000 kr., av vilka dock anskaffningskostnaderna för elektriska lokomotiv — 40,000,000 kr. — endast till fjärdedelen ansågos böra påföras elektrifieringsaffären. Den summa varom det närmast rörde sig, uppgick alltså i runt tal till 65,000,000 kr. Det under 1920 års senare del tydligt framträdande konjunkturskiftet föranledde emellertid uppskov med planens genomförande. Priset på stenkol föll, trafiken minskades och den förutvarande glada företagslusten och framtidstillförsikten byttes i sin motsats. Det fanns ett ögonblick, då olycksprofeter spådde, att elektrifieringen nog icke skulle komma till stånd under de närmaste årtiondena. Men samhällets inneboende läkekraft är i allmänhet större än man vid de ekonomiska kriserna är benägen medgiva och redan nu är det tämligen tydligt, att vad som för två år sedan tedde sig som en omöjlighet har utsikt att bliva den närmaste tidens verklighet. Det allmänna prisfall, som till en början gav upphov till krisutbrott och ekonomisk förödelse, har i fortsättningen väckt till liv ny företagsamhet och begynnande ekonomiskt tillfrisknande. De gamla kostnadsförslagen ha reviderats och ådagalagt möjligheten av elektrifieringens genomförande för belopp, vilkas räntabilitet är säkerställd vid vida lägre prisnivå å stenkol än som förut antagits; det forcerande utbyggande av vattenfallen, vartill krigsåren gåvo upphov, ställde till förfogande elektrisk energi, som det skulle vara oklokt att icke begagna sig av; och slutligen har på senare tiden Ruhrockupationen och vad därmed sammanhänger förorsakat prisfluktuationer å världskolmarknaden, som ånyo understrukit betydelsen av, att vårt viktigaste kommunikationsmedel i största utsträckning göres oberoende av utlandet. Förarbetena för elektrifieringsplanens upptagande till genomförande äro nu åter i full gång.

Förutom på statsbanechefen generaldirektör Axel Granholm är det i främsta rummet på souschefen, överdirektör Ivar Virgin, som bestyret och ansvaret för det stora ombyggnadsarbetet falla, på den sistnämnde som maskinell fackmän ej minst.

Ivar Virgin är född i Skövde den 20 april 1872 samt son till dåvarande underlöjtnanten vid Västgöta regemente, sedermera översten Adolf Ivar Virgin och hans maka Hedvig av Klint. Fäderneätten lär ursprungligen härstamma från Pommern och i äldre tider ha burit namnet Vargine: den förste kände stamfadern Urban Virgin var farfarsfar till Adrianus Virgin, som på mitten av 1600-talet var kyrkoherde i Riga och vars sonson 1731 naturaliserades som svensk adelsman. Ett flertal av ättens medlemmar ha gjort sig kända som framstående män särskilt i arméns och flottans tjänst, men även genom matematisk och teknisk begåvning. Det samma gäller om möderneätten, som kan följas tillbaka till småländska bönder under 1500-talet. Efter att år 1892 ha avlagt mogenhetsexamen vid Norra latinläroverket i Stockholm vann Ivar Virgin inträdde som elev vid Tekniska högskolans fackskola för mekanisk teknologi och maskinbyggnadskonst och utexaminerades därifrån som civilingeniör år 1895. Efter någon tids praktik inträdde han i statens järnvägars tjänst och vann till en början år 1897 anställning som underingeniör vid maskinavdelningen. Därefter har han allt framgent fortfarit att ägna sina krafter åt statsbaneförvaltningen.

Befordringen gick också jämförelsevis raskt. Efter att under några år ha tjänstgjort ute i distrikten, bland annat som ritare och verkmästare vid verkstäderna i Göteborg, kallades han år 1904 att tjänstgöra som t. f. byrådirektör vid järnvägsstyrelsens maskinbyrå, i vilken befattning han fick rikt tillfälle att lägga i dagen den organisatoriska begåvning och de framstående chefsegenskaper, av vilka han är i besittning. År 1907 utnämndes han ock till ordinarie innehavare av denna tjänst, i vilken egenskap han kvarstod till år 1912, då han befordrades till distriktschef i femte distriktet med huvudstation i Luleå, där han dock kvarstannade endast en kortare tid, i det han redan följande år vann transport till motsvarande befattning i andra distriktet, vars huvudstation är Göteborg. Denna befattning hann han emellertid knappt tillträda: redan med ingången av följande år kallades han nämligen till innehavare av den befattning som överdirektör och souschef i K. Järnvägsstyrelsen, som han fortfarande bekläder och som han tillträdde samtidigt med generaldirektör Granholms övertagande av chefsposten därstädes.

Senast ha de båda cheferna företagit en studieresa till Schweiz, det jämte Italien i avseende på järnvägselektrifiering längst framskridna landet i Europa. De intryck de därunder inhämtat ha varit av den mest uppmuntrande beskaffenhet och något tvivel behöver säkerligen icke hysas, att om statsbaneledningen får råda, de som ovan nämnt år 1920 beviljade elektrifieringsanslagen redan inom två à tre månader skola börja att tagas i anspråk. Sträckan Göteborg—Stockholm väntas därefter i sin helhet hinna bli färdig i sitt ombyggda skick inom två, högst tre år. Man börjar därvid naturligtvis från ändstationerna, varefter arbetet göres färdigt i etapper — man torde t. ex. få tänka sig sträckan Stockholm—Katrineholm färdigställd som ett helt för sig, sträckan Göteborg Falköping som ett annat o. s. v., tills förbindelselänkarna kunna hopfogas och hela sträckan Stockholm—Göteborg vara färdig att öppnas för genomgående elektrisk trafik. De båda chefernas erkända skicklighet på de områden det här är fråga om borgar för ett både gott och snabbt resultat.

Utanför tjänsten är överdirektör Virgin sedan 1914 ordförande i direktionen för Statens järnvägars änke- och pupillkassa samt sedan 1921 ledamot av Tekniska högskolans styrelse. Under krisåren hade han säte i handels- och bränslekommissionerna.

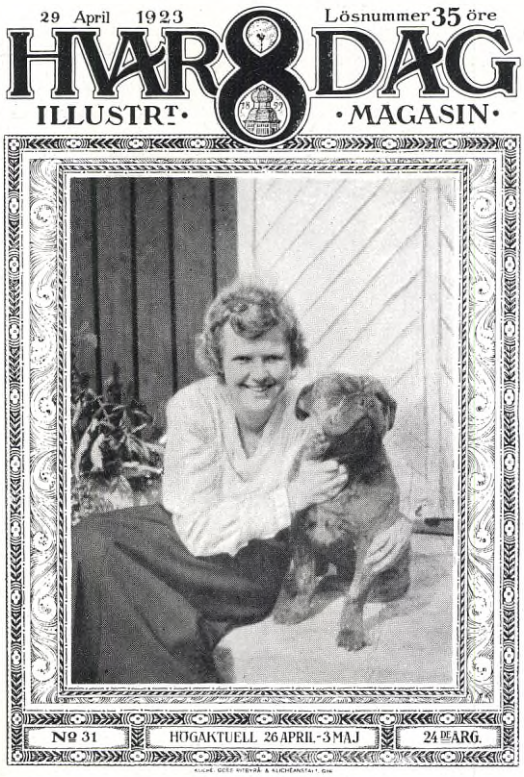
Sedan år 1914 är överdirektör Virgin gift med Ida Sophia Gadd, dotter av generalen Hemming Gadd och hans maka Ida Benedicks.

Till bild å sid. 490.

Den bortgångne konstnärens, *greve Georg von Rosen, kvarlåtenskap* och däribland också hans efterlämnade produktion, utkast och dukar, varibland många, som hittills varit fullkomligt okända för allmänheten, försäljas den 26—28 april å auktion i Stockholm. Det är enligt den bortgångne konstnärens eget testamentariska förordnande som hans konstnärliga kvarlåtenskap sålunda försäljes och det är ju att hoppas att en del värdefulla förvärv härvid kan komma att göras till museer och större samlingar. De akvareller och målningar det här är fråga om spänna över en tidsrymd av 70 år, den tidigaste lilla målningen är nämligen daterad 1853 och den sista, "Gången mot Döden", var under arbete ända tills sjukdomen tvingade den store konstnären att för alltid nedlägga penseln.

*

"Den Glada Änkan," Frans Lehárs melodiösa valsoperett, vars återupptagande på Scalateatern i Köpenhamn vi nyligen omnämnde (se n:r 22), har nu även återuppstått på Oscarsteatern i Stockholm. Då operetten för 16 år sedan gjorde sitt första segertåg var det fru Emma Meissner och herr Carl Barcklind, vilka gåvo ett oöverträffligt och fullödigt liv åt dess huvudpersoner, den glada änkan Hanna Glawari och den knappast mindre glade greve Danilo. Vid denna de senaste dagarnas repris hade de båda danska innehavarna av samma roller fröken *Amelie Kierkegaard* och herr *Arne Weel* engagerats för ett mycket uppskattat gästspel. Fröken Kierkegaard uppträdde med den firade divans hela charm och gjorde med sitt sprittande humör, sin goda röst och sina charmanta toaletter den glada änkan med de 20 millionerna till en tjusande uppenbarelse. Herr Weel å sin sida var icke den ståtlige kvinnotjusare som herr Barcklind på sin tid, men uppbar likväl på ett briljant sätt den levnadsglade legationssekreteraren greve Danilos roll. Hans lediga och eleganta uppträdande, utmärkta skådespelarkonst och hurtiga, litet tjuvpojksaktiga spel tog publiken med storm. Bland övriga uppträdande märktes hr *Ringvall* i sin gamla roll och fru *Margit Rosengren*, som gjorde en särskilt i sista akten förtjusande fru Valencienne.

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 31.
I violett dubbeltonfärg.
En liten idyll från Dalsland, uppfångad av herr John Fenger-Krog, Fengersjors.

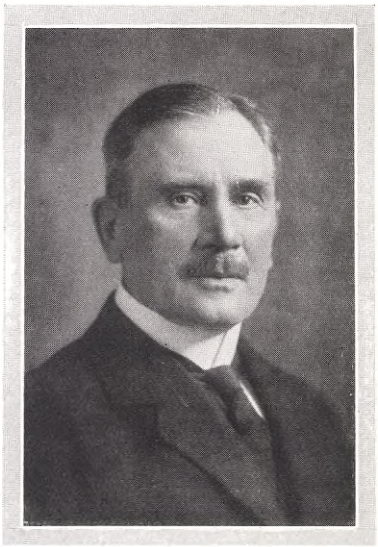

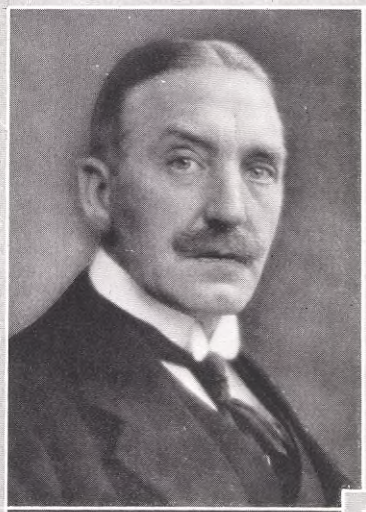
"DEN GLADA ÄNKAN" ÅTERUPPSTÅNDEN PÅ OSCARSTEATERN I STOCKHOLM.
T.v. De danska gästerna fröken Amelie Kierkegaard (Hanna) och herr Arne Weel (Danilo); t. h. fru Margit Rosengren (Valencienne).

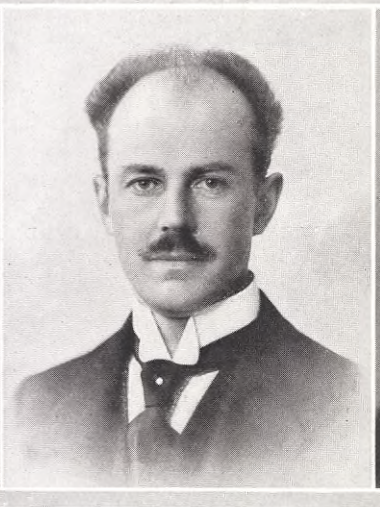
Fotos. Almberg & Preinitz, Sthlm.

Klichéer Goëz, Gbg.

Ministerkrisens lösning lät vänta på sig längre än man för en vecka sedan haft anledning förmoda. Närmaste orsaken härtill torde ha legat i, att hr Trygger, även efter det liberala samlingspartiet och Bondeförbundets riksdagsgrupp vägrat sin medverkan till regeringsbildningen såsom partier, fortsatte sina bemödanden att vid denna vinna biträde av enskilda personer tillhörande de av dessa representerade meningsriktningarne. På aftonen den 18 april konstaterades i en kommuniké till allmänheten, att dessa bemödanden misslyckats. Redan följande dag skedde emellertid utnämningen av den nya regeringen, vilken till överraskande stor del visade sig bestå av icke-parlamentariker. Av parlamentarikerna tillhöra fyra, nämligen utom statsministern själv, utrikesministern Hederstierna, ecklesiastikministern Sam Clason och handelsministern Nils Wohlin Första kammaren och blott tvenne, nämligen kommunikationsministern Lübeck och jordbruksministern Pettersson i Bjälbo Andra kammaren. Utanför riksdagen ha rekryterats icke blott, som ej ovanligt är, de konsultativa statsrådsposterna, för vilka förvärvats de båda hittillsvarande erkänt dugliga statssekreterarne i finans- och jordbruksdepartementen Stridsberg och Hasselrot, utan även så viktiga departementschefsbefattningar som justitie-, social- och finansministrarnes. Vid valet av dessa har ett tydligt bemödande lagts i dagen att förvärva icke blott framstående fackmän, utan

1. E. TRYGGER.
Statsminister.

2. C. A. G. MALMROTH.
Försvarsminister.

3. L. B. EKEBERG.
Justitieminister.

4. S. CLASON.
Ecklesiastikminister.

Efter fotografier. — Klichéer Sjöberg, Gbg.

5. K. J. BESKOW.
Finansminister.

6. B. C. HASSELROT.
Konsultativt statsråd.

ock personer, mot vilka oppositionspartierna icke med fog kunde rikta invändningar av personligt slag. Av de fyra tillhöra tre hr von Sydows "fackmannaministär": justitieminister Ekeberg har förvärvat sina sporrar som en av de främst medverkande till den viktiga lagreformen om äkta makars rättsförhållanden år 1920, socialministern Malm har så nyligen som i påsk haft förmånen få åtnjuta ett bevis på den avgående socialdemokratiska ministärens särskilda förtroende i den

brännande fråga, som föranledde dess avgång, genom att av densamma kallas till ordförande i arbetslöshetskommissionen efter hr Pegelow, och finansminister Beskow fick vid sin utnämning till samma ministerpost i von Sydowska ministären mottaga varma anbefallningar av den socialdemokratiska prässen, vilka han icke genom något, som därefter inträffat, lär hava förverkat. Vad försvarsminister Malmroth beträffar har han icke blott fungerat som statssekreterare i lantförsvars- och försvarsdepartementen under liberala och socialdemokratiska departementschefer, utan även innehaft posten som försvarsrevisionens sekreterare.

Ej häller bland sina parlamentariska kolleger av högerfärg har exc. Trygger medtagit något namn av någon utmanande klang. Exc. Hederstierna gjorde sig bemärkt som en av de få högermän, som från början skänkte Sveriges deltagande i Folkens Förbund sin anslutning, och den nye ecklesiastikministern lär inom konstitutionsutskottet ha tillvunnit sig meningsmotståndares synnerliga personliga sympatier; sådana torde även ledes ha förvärvats av de nya kommunikations- och jordbruksministrarne å deras resp. verksamhetsområden. Det av de nya statsråden som haft den sämsta prässen, är nog "bondeförbundaren", hr Wohlin, vars placering som handelns särskilda målsman i en av det speciella "näringspartiet" bildad regering framkallat någon överraskning; måhända är anledningen till hans medtagande just på denna plats att söka i en önskan att lugna de farhågor från lantmannakooperationens sida, vilka föranledde den uppseendeväckande s. k. kohandeln vid första behandlingen av arbetslöshetsunderstödsdirektiven i Andra kammaren.

I sammanhang med ministärens utnämning avgav den nye regeringschefen på övligt sätt en programförklaring, vari han markerar dess uppgift som en

Forts. å sid. 494.

7. C. F. W. HEDERSTIERNA.
Utrikesminister.

8. C. G. O. MALM.
Socialminister.

9. D. H. PETTERSSON.
Jordbruksminister.

10. S. E. J. LÜBECK.
Kommunikationsminister.

Efter fotografier. — Klichéer Sjöberg, Gbg.

11. E. R. STRIDSBERG.
Konsultativt Statsråd.

12. N. R. WOHLIN.
Handelsminister.

SVENSKE ENVOYÉN OSCAR EWERLÖF AVTACKAS HÖGTIDLIGEN I BUDAPEST LIKSOM FÖRUT I WIEN *(se denna årgång n:r 26) Avskedsfäst i ungerska parlamentsbyggnadens kupolhall. I infällningen: Minister Ewerlöf emottager en blomsterhyllning av nationalklädd ungdom.* *Efter fotografier. Klichéer: Göta, Gbg.*

Den 13 april ägde i ungerska parlamentsbyggnadens ståtliga kupolhall en högtidlig fäst rum till ära för *avgående svenske ministern Oscar Ewerlöf*. Magistratsrådet Fock riktade på huvudstaden Budapests vägnar ett varmt tack till minister Ewerlöf för all den hjälp Sverige lämnat den nödlidande befolkningen. Redan förut hade ministern i Wien varit föremål för en liknande hyllning, varom H. 8. D. på sin tid lämnat meddelande i ord och bild.

ERNST TRYGGER. F. 1857, stud. 76, jur. utr. lic. 84, e. o. prof. i processrätt v. Upps. univ. 88, ord. 89—05, justitieråd 05—08. Led. av unionskomm. 95—98; led. av Riksd. F. K. sdn 98; mångårig led. o. ordf. i lag- o. konstitutionsutskotten, v. ordf. i försvarsutsk., led. av talmanskonf. sdn 09. Deleg. repres. f. Sverige v. Folkförbundets konf. 20—22. Styr. ordf. i Göteborgs bank, Separator, Iggesunds bruk, Hudiksvalls träv. a.-b. m. fl. Kommendör m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. VI: 44, XIX: 5 och XXIV: 30.

CARL HEDERSTIERNA. F. 1861, stud. 80, jur. utr. kand. 86, v. hvd 88, fiskal i Svea hovr. 95, ass. 98, tf. revisionssekr. 1900, konst. rev. sekr. 02, sekr. o. exped.-chef i Sjöförsvarsdep. 03, just.-råd 05, konsult. statsråd 06—11, tf. överståthållare sistn. år, regeringsråd 12, justitieråd 15, landshövding i Hall. län o. ståthåll. å Halmstads slott 16—20, sdn sistn. år överståthåll. Led. av Riksd. A. K. 17—20, av F. K. sdn 21, ordf. i första lagutsk. Kommendör m. st. k. N. O. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXII: 14.

CARL MALMROTH. F. 1874, stud. 95, teol. fil. ex. 96, fil. kand. 97, fil. lic. 1900, fil. dr. s. å., hovr.-ex. 02, e. o. tj.-man i Järnv.-styr. 02—05, aman. i Civ.-dep. 02, tf. byråchef där o. föredrag. inför Reger.-rätten 09—12; ex. föredrag. i Lantförsvarsdep. 12, krigsråd o. chef f. Arméförvaltn. civ.-dep. kameralbyrå 15, tf. exped.-chef i Lantförsvars.-dep. ang. admin. ärenden 11—14, ang. riksdagsärenden 14—16, exped.-chef 16, kansliråd o. statssekr. 17; statssekr. i Försvarsdep. 20. Sakkunn. o. sekr. i ett flertal utskott o. komm. m. m.; generals-kr. i försvarsrevisionen 19—22. Landshövding i Jönköp. län sdn sistn. år. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXIV: 12.

BIRGER EKEBERG. F. 1880, stud. 98, jur. utr. kand. 02, e. o. not. i Svea hovr. s. å., docent i spec. privaträtt o. civilrätt v. Upps. univ. 04, prof. i spec. privaträtt o. finansrätt v. Stockh. högsk. 07—15, i civilrätt där sdn sistn. år. Omfattande skriftställarskap inom sin vetenskap. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXI: 32.

SAMUEL (SAM) CLASON. F. 1867, stud. 84, fil. dr. 95, doc. i historia v. Upps. univ. s. å., e. o. aman. i Riksarkivet s. å., prof. i hist. v. Lunds univ. 04—16, riksarkivarie sdn sistn. år. Led. av Riksd. F. K. sdn 07, v. ordf. i konst. utsk. Vetenskapl. förf. Biografi o. helsid.-portr. årg. XIV: 32.

GÖSTA MALM. F. 1873, avg.-ex. fr. Tekn. högsk. V. 95, därefter arbetschef v. kommunala arb. i Stockholm t. 05; anst. v. Stat. vattenkraftanläggn. i Trollhättan 06, därjämte tf. underdir. v. Trollh. kanal- o. vattenverk 09, tf. övering. f. Vattenfallsstyr. byggn.-arb. 10; verkst. dir. i a.-b. Skån. cementgjut. 14. Landshövd. i Norrb. l. sdn 17; ordf. o. chef f. Stat. ind. komm. 18; statsråd o. chef f. handelsdep. 20—21; innev. år ordf. i Arbetslösh. kommissionen. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXII: 35.

JAKOB BESKOW. F. 1876, avg.-ex. fr. Tekn. högsk. K. 96, kemist v Konstgödn.-fabr. a.-b. i Landskrona 97—1900, föreståndare f. Skån. superfosfat- o. svavelsyrefabr. a.-b. fabr. å Gröndal 1900, f. samma bol. fabr. i Hälsingborg 04, övering. där. 05; verkst. dir. f. Höganäs—Billesholm a.-b. 19; ordf. o. chef f. Industrikomm. 18. Statsråd o. chef f. Finansdep. under 21. Styr.-led. i Sv. industriförb., Hälsingb.—Hässleh. järnv. a.-b., Stat. repres. i styr. f. Luossavaara—Kirunavaara a.-b. o. trafik a.-b. Grängesberg—Oxelösund. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXII: 23.

NILS WOHLIN. F. 1881, stud. 98, fil. lic. 03, fil. dr 13; doc. i polit. ekonomi v. Stockh. högsk. 08, i statistik där 12, prof. i statistik v. Upps. univ. sdn 16. Organisator o. föreståndare f. Sv. arbetsgiv.-fören. stat. byrå 12—14, led. av Soc. rådet 13—15; sakkunn. f. utredn.-frågor inom olika dep. Vetenskapl. o. polit. förf. Led. av Riksd. F. K. sdn 19, led. av bevillningsutsk. 20—22, av utrikesnmd 21—22. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXII: 13.

DAVID PETTERSSON. F. 1866, stud. 86, vist. i Amerika 86—90, eget lantbruk i Bjälbo sdn 91. Ordf. i komm.-st. Led. av Riksd. A. K. sdn 08, led. av lagutsk. sdn 17, författn.-utsk. 18. Led. av lantmanna- o. borgarpartiets förtroenderåd. Biografi o. helsid.-portr. årg. XXI: 37.

SVEN LÜBECK. F. 1877, avg.-ex. fr. Tekn. högsk. V. 98, assist. v. prof. J. G. Richerts konstr.-byrå 99—02, arbetschef v. Södertälje vattenledn.-nybyggn. 04, övering. f. vattenkraftanläggn. v. Ynneredsfors, Frykfors m. fl. 05—10. konsult. ing. f. vattenkraftfrågor v. a.-b. Vattenbyggn.-byrån 02, dess verkst. dir. 09. Sakkunn. ang. omorgan. av V. o. V.-byggn.-kåren 14, bangårdskomm. 15, flottstat.-komm., kraft- o. bränslekomm., ordf. i komm. f. Chalmers tekn. inst. omorgan. 19, led. av Ostbanekomm. 20. Ordf. i Sv. teknologfören. 12—14, i Sv. konsult. ing. fören. 17, styr.-led. i Stat. provn.-anst. o. Stat. meteor. hydrograf. anst 18, Tekn. högsk. 21; styr.-led. i Skand. kred. a.-b., statsrepres. i styr. f. a.-b. Spetsbergens kolfält 21. Led. av Riksd. A. K. sdn 15. Landshövding i Gävleborgs län sdn 22. Biografi o. helsidesportr. årg. XXIV: 14.

BROR HASSELROT. F. 1882, stud. 01, hovr.-ex. 05, e. o. not. i Skån. hovr. s. å., i Göta hovr. 06, tf. domhav. 07—09, e. o. assess. i Skån. hovr. 11, tf. revisionssekr. 15, exped.-chef i Jordbr.-dep. 18, hovrättsråd i Skån. hovr. 19, Just.-omb.-mannens suppl. s. å., rev.-sekr. s. å., statssekreterare i Jordbruksdep. sdn 20.

ERIK STRIDSBERG. F. 1884. Avl. stud.-ex., fil. kand. 06, jur. kand. 08, e. o. tj.-man i Statskont. 09, i Finansdep. 12, h. Statsrev. o. statsutsk. 13—20, byråchef i Statskont. 19, statskomm. 20, led. o. sekr. i budgetårskomm. 19—20; exped.-chef i Jordbr.-dep. 21, statssekreterare i Finansdep. 22.

KVINNOPORTRÄTT FÖR DAGEN.

Foto. Jæger, Sthlm. Klichè: Sjöberg, Gbg.

FRU SIGNE TRYGGER,
H. Exc. Statsministerns maka.

Fru Frigga Carlberg, Göteborg, har i dagarna av regeringen utsetts till dess representant vid internationella rösträttsalliansens nionde kongress i Rom den 14—19 maj. Fru Carlberg, vars förtjänstfulla och energiska arbete i den kvinnliga rösträttsrörelsens tjänst är väl bekant, representerar jämte 5 andra damer även Svenska kommittén för internationellt rösträttsarbete, vilken liksom Fredrika Bremerförbundet sänder ett flertal delegerade till denna kongress. Beträffande fru Carlberg hänvisa vi i övrigt till H. 8. D. årg. XXII:45.

Efter porträtt. Klichè: Sjöberg, Gbg.

FRU CUNO,
Tyske rikskanslärens maka. — Efter ett senaste foto.

Ellen Gulbranson, den fräjdade sångerskan, tog den 18 april i Stockholm avsked av sin konsertverksamhet. Född i Sverige, men sedan länge en uppburen sångerska på kontinenten, har fru G. särskilt vunnit berömmelse som Wagnersångerska. Sålunda har hon medverkat vid festspelen i Bayreuth icke mindre än aderton somrar och därvid sjungit Brynhilde fyrtio gånger. Hennes mäktiga och klangsköna stämma, intelligenta uppfattning och fullödiga temperament ha framför allt förskaffat henne denna rangplats inom sångens värld och den nuvarande generationen kommer helt säkert att bevara Ellen Gulbranson i gott minne.

Efter porträtt. Klichè: Sjöberg, Gbg.

FRU FRIGGA CARLBERG, GÖTEBORG,
utsedd att representera svenska regeringen och Kommittén för internationellt rösträttsarbete vid internationella rösträttsalliansens nionde kongress i Rom, 14—19 maj.

Klichè: Sjöberg, Gbg.

HERTIGINNAN AV UZÈS,
en av de främsta representanterna för Frankrikes högaristokrati, deltager ännu alltjämt i de berömda jakter hon årligen anordnar på sina domäner i Rambouillet
Efter senaste foto.

Efter porträtt. Klichè: Sjöberg, Gbg.

FRU ELLEN GULBRANSON, *född Nordgren, den berömda svenska Wagnersångerskan, har i dagarna avskedskonserterat i Stockholm.*

TILL DANSKA KONUNGAPARETS SILVERBRÖLLOP DEN 26 APRIL.

KONUNG CHRISTIAN X OCH DROTTNING ALEXANDRINE AV DANMARK MED SÖNER, KRONPRINS FREDERIK OCH PRINS KNUD.

Efter en i dessa dagar av Hovfotograf Elfelt, Köpenhamn, tagen fotografi.

Klichéer: Sjöberg, Gbg.

Konung Christian och drottning Alexandrine av Danmark fira den 26 april sitt silverbröllop.

Tjugofem år ha alltså förflutit sedan dåvarande prins Christian i tyska församlingens i Cannes lilla kapell sammanvigdes med den nittonåriga prinsessan Alexandrine av Mecklenburg. Redan från första stund tillvann sig det unga furstepatet genom sitt flärdfria och hjärtevinnande uppträdande de varmaste sympatier hos befolkningen, sympatier, vilka sedan dess alltjämt ökats och befästs. Då konung Frederik VIII

Forts å sid 491.

ÄNKESTORHÄRTIGINNAN LUISE AV BADEN AVLIDEN DEN 23 APRIL.

Klichéer: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Underrättelse ingår under pressläggningen att vår Drottnings vördnadsvärda moder, *änkestorhärtiginnan Luise av Baden* stilla ingått i den sista vilan vid den höga åldern av 85 år.

Född 1838 som prinsessa av Preussen, dotter till sedermera kejsar Wilhelm I, ingick hon 1856 det äktenskap med storhärtig Friedrich I av Baden, vars lycka slöts med makens död 1907.

En tung sorg drabbar den bortgångna furstinnans enda dotter, drottning Victoria. Den brinnande ömma, dotterliga hängivenheten tog, så ofta det låtit sig göra och detta med bortseende från allvarliga faror och risker under och långt efter kriget, yttre uttryck i täta besök i Karlsruhe för att vara till stöd och tröst för den ensamma, åldriga modern under hårda prövningstider.

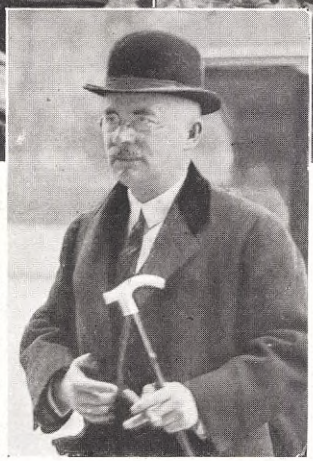
Alla förstå ett sörjande hjärtas känslor och visst är att allt Sveriges folk känner ett djupt och innerligt deltagande för sin drottning i den omätliga förlusten av en älskad moder.

STORPOLITISKA TALARE

efter fotografier. *Klichè: Gotz Bilbyrå & Klichéanstalt, Gbg.*

FRANSKE KONSELJPRESIDENTEN POINCARÉ INVIGER ETT KRIGSMONUMENT I DUNKERQUE OCH HÄLLER DÄRVID ETT STORPOLITISKT TAL. *Överst. Konseljpresidenten hälsar fanor och trupper. Närmast honom synas marinminister Raiberti och marskalk Foch. Därunder t. v. M. Poincaré talar; t. h. Det nyinvigda monumentet över de från Dunkerque i kriget fallna.* *Nederst.* TYSKE UTRIKESMINISTERN DR VON ROSENBERG *bemötte i riksdagen Poincarés tal i Dunkerque. Utrikesministern påväg till riksdagen för att hålla sitt tal.*

Ruhrproblemet bereder fortfarande de västeuropeiska stormakterna svårigheter och trots konferenser och storpolitiska tal är läget tämligen oförändrat, om än viktiga händelser påstås vara att vänta.

Det fransk-belgiska samarbetet fortgår enigt och intimt under ständiga växelvisiter av de bägge ländernas mest direkt av frågan berörda ministrar. Sålunda avlade den belgiske konseljpresidenten Theunis åtföljd av utrikesministern Jaspar den 13 och 14 april ett besök i Paris för att med Poincaré och andra

Forts. å sid. 495.

KARL NORDSTRÖM-UTSTÄLLNING.

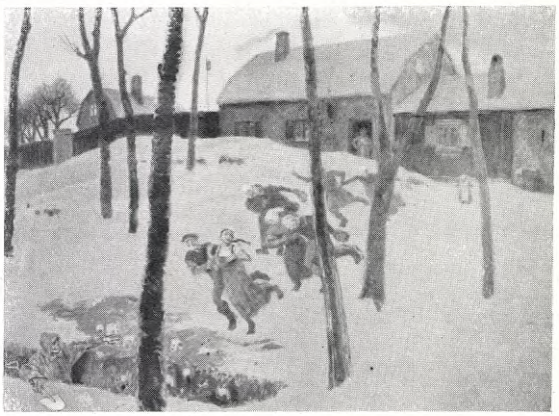

Bildcentralen *Klichéer Aug. Sjöbergs Litchéanst., Gbg*

1. BATBRYGGA.
2. MÄLAREN I VINTERSKRUD. *Den senaste målningen, utförd innevarande år.*
3. MIDSOMMARGRÖNSKA I HAGAPARKEN.
4. NOVILLA PÅ DJURGÅRDEN. *Snö i middagssol.*

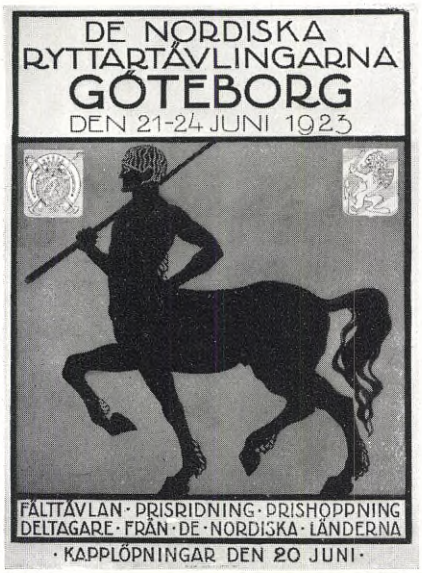
N:ris 3 och 4 tillhöra prins Eugens konstsamlingar.

En utställning av Karl Nordströms arbeten, den första sedan 1916 och huvudsakligen bestående av målningar från de senaste tio åren, öppnades den 14 april i Liljewalchs konsthall på Djurgården. Motiven till dukarne, som utan möda fylla hela den stora lokalen undantagandes skulpturhallen, äro hämtade från västkusten, från Stockholmstrakten och från Sydfrankrike och den friska kolorit och kraftiga teckning som prägla även de senare årens arbeten bära starkt vittnesbörd om en oförminskad skaparkraft liksom numerären om en intensiv rastlös skapariglädje.

Vidstående bild:
GEORG VON ROSENS SISTA MÅLNING: *"Gången mot Döden". — Text å sid. 483.*

Efter fotografi. *Klichéer Sjöberg, Gbg.*

Efter fotografi. *Klichéd: Goës, Gbg.*

AFFISCH AV A. R. PROESSDORF FÖR DE NORDISKA RYTTARTÄVLINGARNE I GÖTEBORG DEN 21—24 JUNI, *utsänd av Göteborgs Fältrittklubb som anordnar dels dessa ryttartävlingar i samband med sommarens lantbruksmöte, dels stora kapplöpningar å Kviberg, därvid med all sannolikhet totalisatorn kommer att ånyo, efter det mångåriga förbudets upphävande, göras tillgänglig för allmänheten.*

Vår bild här nedan visar f. d. gårdssnickaren vid Eriksberg i Sörmland, A. F. Andersson med sin *hemmagjorda cykel*, den 3:dje i ordningen som "slitits ut". "Utväxlingen" är synnerligen liten, pedalerna äro fästade vid främre hjulets axel, och vid ihärdigt trampande gör maskinen en hastighet av c:a 2/3 mil i tim.

De stora nordiska ryttartävlingarna i Göteborg den 21—24 juni ha nu utsänt sin affisch, på ett synnerligen dekorativt och förtjänstfullt sätt tecknad av artisten Proessdorf. Affischen är hållen i rött och grönt och å densamma synes, omgiven av Göteborgs stads och Göteborgs fältrittklubbs emblemer, en centaur, vilket i sin tur är den stora sammanslutningen Svenska Ridsportens Centralförbunds (S. R. C.) emblem. Detta förbund har uppdragit åt Göteborgs fältrittklubb att i år ordna de Andra nordiska ryttartävlingarna — de första ägde rum i Köpenhamn 1921 — vilka komma att avhållas i samband med klubbens egna kapplöppningar å Kviberg och det stora lantbruksmötet. Man väntar att totalisatorn vid dessa kapplöpningar för första gången skall komma till användning.

*

DANSKA KONUNGAPARET. *Forts. fr. sid. 488.*

för snart elva år sedan avled och prins Christian såsom varande äldste sonen den 15 maj 1912 utropades till Danmarks konung, hälsades också landets nya härskarpar med entusiasm. Genom omtänksamhet och besinning under krigsårens bekymmersamma tider lika väl som genom ett värdigt upptagande av de nya plikter som Sönderjyllands återförening med det gamla moderlandet år 1920 medförde hava Danmarks konung och drottning på ett lysande sätt gått i spetsen för sitt folk.

Ett imponerande antal bevis på det hjärtliga förhållandet mellan konungapar och folk i vårt södra grannland har också kommit konung Christian och drottning Alexandrine till del med anledning av silverbröllopsdagen. De storslagna festligheterna, till vilka vi i ett senare nummer återkomma, bevistas bl. a. av konung Gustaf och prinsessan Ingeborg med döttrar.

*

TILL PORTR. I VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

S:t Gertruds tyska församling i Stockholm nya ledare, *kyrkoherde Emil Ohly*, installerades den 8 april högtidligen i sitt ämbete i närvaro av bl. a. kronprinsen, prinsparet Bernadotte, härvarande tyska sändebud, minister Rudolf Nadolny samt ett flertal av huvudstadens mera framstående präster. Såsom representant för drottningen närvar överkammarherre Carl Rosenblad. Själva installationen förrättades av pastor primarius, doktor Nils Widner och omedelbart efter dess slut vidtog tysk högmässa och predikan, förrättad av kyrkoherde Ohly.

*

Amatörfoto. D. Samuelson, Jönköping.

EN 74-ÅRING MED SIN HEMMAGJORDA CYKEL. — *Klichéd: Goës, Gbg.*

Den första vatten-huvudledningen från Kallebäck till Göteborg lades 1787 och 1860 den andra. Dessa ledningar bestodo av borrade trästockar av furu eller asp, 8 à 12 alnar långa och minst 10 tum i toppändan samt borrade till 4 à 5 tums inre diameter. Rören sammanfogades genom indrivning av det ena rörets koniska lillända i en likaledes konisk urholkning i det andras tjockända, vilken var försedd med en inslagen smidesjärnring.

Vardera huvudledningens längd var cirka 8000 alnar. Båda dessa ledningar slopades 1881 och ersattes med en ledning av gjutjärnsrör.

BLIV MEDARBETARE I HVAR 8 DAG

Herrar Fotografer

uppmanas att vid insändande av bilder till H. 8 D icke uraklåta utsättandet av tydligt firmanamn och adress i respektive fotografier. Endast då angives fotografen.

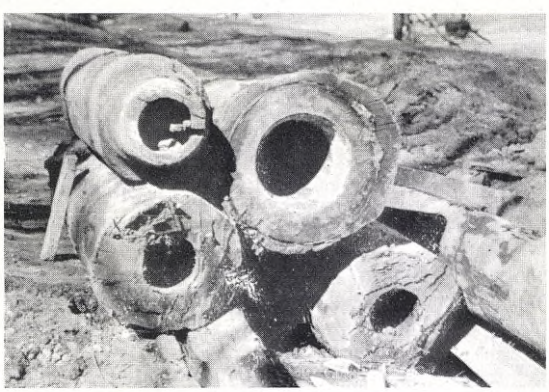

Foto. Utgård, Göteborg. *Klichéd: Goës, Gbg.*

GÖTEBORGS GAMLA VATTENLEDNING FRÅN KALLEBACKEN. *Nu upptagna borrade trästockar som utgjorde den gamla ledningen.*

Klichè: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

DANS. *Överst t v.* FRÖKEN GRETE RUZT NISSEN, *den unga norska dans-konstnärinnan som med stor framgång f n. uppträder i Stockholm.* ***Studie av Aage Remfelat, Kristiania;*** *t. h.* "DANSEN" *efter en amatörfoto av earlen av Carnarvon, nyligen utställd i Fotografiska Föreningens i Stockholm utställning.* — *Klichè: Sjöberg, Gbg.*

Vidstående bilder:

MRS ROSITA FORBES, *den berömda engelska forskningsresanden, på föreläsningsbesök i Stockholm. Foto. Bildcentralen, Sthlm. — T. h. Klädd i bonddräkt från Yemen. Amatörfoto.*

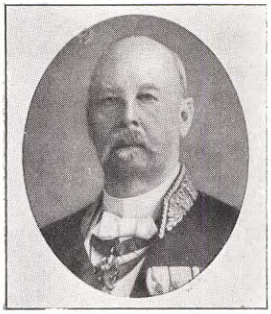
EN ÖKENVANDRERSKA PÅ STOCKHOLMSVISIT.

För H. 8 D. av ***Anna Lenah Elgström.***

En ung vacker, mycket elegant dam, som i sin moderna brokadklädning och med sina stora pärlor tyckes vara själva inkarnationen av ömtålig lyxkvinnlighet — sådan ter sig den berömda kvinnliga engelska upptäcktresanden, mrs Rosita Forbes, vilken i dagarna som svensk-engelska föreningens gäst i Stockholm och Göteborg hållit föredrag om sina arabiska äventyr.

Forts. å sid. 495

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. C. DE LA GARDIE.
*Greve. Överstekammarjunk. Kjesäter. 75 år 5 april.**

G. A. LUNDEBERG.
*Överste. — Uppsala. 55 år 2 maj.**

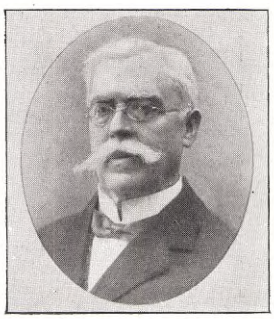
A. G. M. BRUNCRONA.
*Hovpredikant. — Stockholm. 60 år 27 april.**

E. OHLY.
Nyinstallerad kyrkoh. i Tyska förs. i Sthlm. Text å sid. 491.

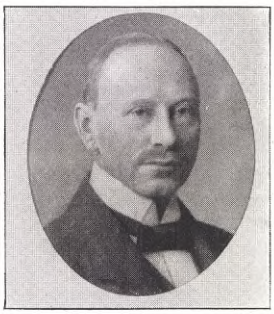
E. J. G. HOLM.
*F. d. Professor. — Stockholm 70 år 19 april.**

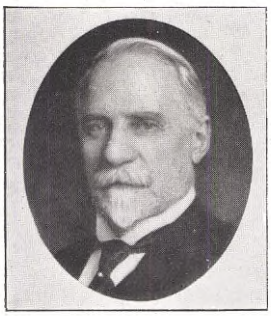
C. T. SETTERBERG.
*Handelskemist. — Stockholm. 70 år 30 april.**

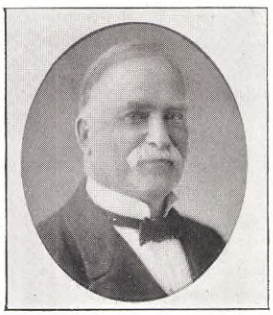
C. G. FORSBERG.
*Civilingeniör. Yrkesinspektör. Göteborg. — 50 år 29 april.**

K. O. HALLDIN.
*Hovfotograf. — Stockholm. 50 år 3 maj.**

O. ÖSTERLÖF.
*Byggmästare. — Stockholm. 70 år 6 april.**

V. A. GRAFSTRÖM.
*Byggmästare. — Södertälje. 70 år 3 april.**

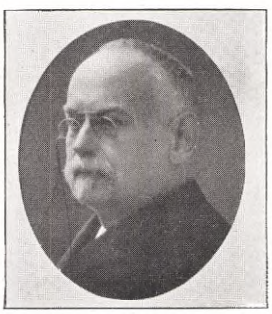
A. E. BERG.
Kyrkoherde. — Forshaga. 60 år 18 april.

L. BURÉN.
Grosshandlande. Komm.-man. Kumla. — 50 år 17 april.

A. A. A. LEUHUSEN †.
*Friherrinna. Artist. — Sthlm. F. 1828. † 14 april.**

E. H. SCHULTZBERG †.
*F. d. Tandläkare. — Sthlm. F. 1849. † 12 april.**

G. M. BLUMENTHAL †.
*Prakt. Läkare. — Stockholm. F. 1864. † 12 april.**

T. F. ALIN †.
*Teol. D:r. Lektor. — Lund. F. 1878. † 17 april.**

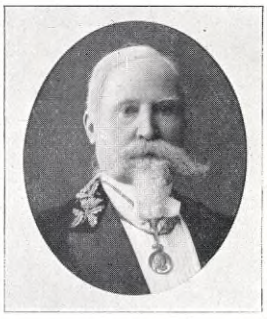
Klichéer: Aug. Björbergs Klicheanst., Gbg.

*** Data å nästa sida.**

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

U. N. A. FONDELIUS †.
F. d. Stadsfiskal. — Borås.
*F. 1853. † 16 April.**

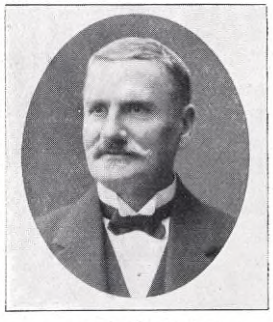
N. P. B. LINDGREN †.
*F. d Borgmästare. — Stockholm. F. 1841. † 17 april**

P. A. ARNMAN †.
Kyrkoherde — Söderköping.
*F. 1844. † 10 april**

T. UGGLA †.
Krigsdomare. — Lund.
*F. 1869. † 17 april**

C. J. M. BJÖRKLUND †.
Grosshandlande. Stockholm.
*F. 1851. † 13 april.**

B. K. ANDERSÉN †
*Ingeniör. Disponent. — Norrköping. — F. 1884. † 10 april**

CASIMIR DE LA GARDIE. Uljtn. v. Svea livg. 69, major där 94, öv.-ljtn. v. Hels. reg. 97, överste o. chef f. sistn reg. 01, avsk. s. å. Ord.-off. h. kronpr. Gustaf 85, kammarh. 86, överstekammarjunk. tj.-gör. h. Konung Gustaf 08. Kommendör m. st. k. N. O. Stormästare f. Timmermansorden 05. Åger o. bebor egend. Kjesäter i Södermanland.

GERDT LUNDEBERG. Uljtn. v. F. Svea art.-reg. 90, art.-stabsoff. 03, adj. h. Kon. 07, tj.-gör. v. Arméförvaltn. art.-dep. 08, chef f. Art.-staben 12, maj. i a:n s. å., v. Vend. art.-reg. 15, övljtn i a:n s. å., v. Uppl. art.-reg. 16, överste i a:n o. tf. chef f. Vend. art. reg. 18, överadj. h. Kon. s. å., överste o. chef f. Uppl. art.-reg. sdn 19. Led. av Krigsvet. akad.

GUSTAF (GÖSTA) BRUNCRONA. Stud. 81, fil. kand. 84, teol. kand. 91, prästv. s. å., sjömanspast, i Kiel m. fl. nordtyska hamnar, kyrkoh. i Lohärad 97, i Fasterna 03, i Lofö o. slottspastor v. Drottningholm 09, kontr.-prost i Svartsjö kontr. 10, tjänstgör. e. o. hovpred. 11.

GERHARD HOLM. Stud. 72, fil. lic. 82, fil. dr. 83, aman. i Mineral.-geolog. inst. i Upps. 75, docent i mineralogi o. geologi v. Upps. univ. 83–89, bitr. geolog vid Sv. geolog. undersökn. 87, geolog 88, prof. o. intend. f. Naturhist. riksmus. saml. av fossila djur 01—22. Led. av Vetensk.-akad., under ett år dess preses.

CARL SETTERBERG. Apot.-ex. 76, uppsatte apot. Nordstjärnans vattenfabr. 78, utl. studier 79—81, fil. dr. i Jena 81. Assist. v. Farm. inst. 81—82; handelskemist i Stockh. 83. Kontroll. v. Göteb.-syst. i Stockh. 84—14. Sakkunn. led. av Stockh. rådhr. Kronans omb. o. ordf. i Sv. klisterfabr. råvarufören. under krigstiden. Av reger. utsedd led. av Sv. avd. av internat. komm. f. petrol. undersökn. Anl. o. äger Stockh. gelatin fabr. En av stift. i a.-b. Archimedes o. Brio, ordf. i styr:na. Disp. f. a.-b. Söllscher & Co. En av Uppfinnarefören. stift. Den förste som framst. metallerna Cesium o. Vanadium.

GUSTAF FORSBERG. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. M. 95, anst. i Pat. o. registr.-verket 98—04, ing. v. Ludwigsbergs mek. verkst. 95–03, Riksförsäkr.-anst. tekniker 03—04, tf. yrkesinsp. i Malmö 04, yrkesinsp. i Härnösand 04—09, i Göteb. sdn sistn. år. Spec. lär. i industriell ekonomi v. Chalmers tekn. inst. sdn 18.

OSCAR HALLDIN. Föreståndare f. Axel Lindahls fotografiaffär i Stockh. 96, dess inneh. i eget namn sdn 11. Fotograf till 1897 års Stockh.-utställn., Olymp. spelen i Athen 06, prof. de Geers Spetsbergsexped. 08 o. 10. Hovfotograf 12. Sv. fotografernas förb. kassaförvalt. sdn 17. Har utg. "På kamerajakt", Djurbilder (23). En av våra skickligaste fotografer — spec. som djurbildsfotograf.

OTTO ÖSTERLÖF. Stud. v. Tekn. sk. i Stockh. 74—77, byggmäst. 85, burskap 93. Byggn.-deleg. f. Stockh. rådhus o. Stockh. polishus 09—18, hyresdeleg. f. stadens fastigh. 15—20, inspektör av Stadsing.-kont. 14—19, värder.-man i Städ. allm. brandst.-bol. sdn 15. Led. av tax.- o. prövn.-nmd 06—17, av drätselnmd. 1:sta avd. 08—19, inskr.- o. mönstr.-nmd 15–22, exproprier.-nmd f. Stockh. stad o. län 16—20. Styr.-led. i Hederv. murmäst.-ämb. sdn 94, Stockh. byggmäst.-fören. 97—04, centralorgan. f. Sv. ind. o. hantv. 02—05, centrala arb.-giv.-förb. 03—05.

VIKTOR GRAFSTRÖM. Prakt. inom byggn.-yrket o. blev på sin tid byggn.-entreprenör. Har uppfört ett flertal större byggn. i Stockholm o. Södertälje.

ADELAIDE LEUHUSEN f. Valerius †. Med tidiga anlag f. sång o. målning bedrev hon i Tyskl. studier inom båda, uppträdde på konserter i Berlin o. Frankfurt a. M. Ingick 58 äktenskap m. kapt. v. Flott. frih. A. R. Leuhusen o. bosatte sig i Göteb. där hon meddelade sångundervisn. men fortsatte under resor studierna i målning i München o. sång i Paris. På en av sina resor tog hon med sig t. Paris sin elev Kristina Nilsson som till stor del tack vare henne vann sin världsberömmelse. Bosatte sig 70 i Stockholm som sångpedagog, reste 74 t. München o. Italien f. att helt utbilda sig som målarinna. Led. av Musik. akad. 72. Änka sdn 86.

HJALMAR SCHULTZBERG †. Tandläk.-ex. 76, stud. i Amerika 81—82, prakt. tandläk. i Göteb. 76—15, då han bosatte sig i Stockholm. På sin tid styr.-led. i Göteb. tandläk.-sällsk. Musikintresserad, medlem av Sundbergska kvartetten i Göteb., verksam f. tillkomsten av Orkesterfören. där.

MORITS BLUMENTHAL †. Stud. 84, med. lic. 97, prakt. läk. (barnsjukd.) i Stockh. sdn sistn. år. Läk. v. Lyckorna, kurort o. havsbadanstalt. 04—06 o. 09—10, v. Furusunds havsbadanst. 08. Har spec. ägnat sig åt spädbarnsvård, och tog 01 det märkliga initiativet t. Mjölkdroppens numera omfattande verksamhet över hela vårt land. Utg. "Våra spädbarns fostran och vård". Mångårig styr.-led. i Fattigv.-nmd. Repres. f. Sverige i Mjölkdroppskonf. i Brüssel 08. Led. av sv. avd. Fédération internat. de laiterie.

FOLKE ALIN †. Stud. 97, fil. kand. 99, teor. teol.-ex. 02, prakt. teol. ex. 06, teol. lic. 08, provår 08—09, prästv. 10, teol. dr 11 (disp. 09); lär. v. Beskowska skolan i Stockh. 09—12, lektor i kristendom o. filosofi v. Lunds katedralsk. sdn 12, docent i dogmatik v. Lunds univ. sdn 17.

UNO FONDELIUS †. Stadsexekutor i Borås 57, stadsfiskal där 70—04. På sin tid mångårig led. av fattigv.-styr., brandst. komm. samt rådman i Borås.

BERTRAND LINDGREN †. Stud. 59, hovr.-ex. 63, v. hvd. 67, tj.-gj. i Göta hovr. 70—72, tf. borgmäst. i Oscarshamn 74, ord. borgmäst. där 74—13, varefter han varit bosatt i Stockholm. Led. av Riksd. A. K. 79–87, 91—93, 97—11, led. av tillf. utsk., suppl. i särsk. utsk. o. lagutsk.

PER ARNMAN †. Stud. 68, prästv. 70, past.-ex. 74, kyrkoh. i Hult 76, i Tryserum sdn 80, folkskoleinsp. 87—92. Under 30 år ordf. i komm.-st. Över hela vårt land känd banbrytare ss. fruktodlare. Hed.-led. av sällsk. Hortikult. vänner o. Stockh. gartnersällsk. Inneh. av Pomolog. fören. guldplakett. Fr. trycket utg. "Ett besök hos Ros å Blomsterhult", jämte ett stort antal skrifter rörande fruktodling.

TORSTEN UGGLA †. Stud. 89, hovr.-ex. 92, tj.-gr. å domarekansli, i Svea hovr., Stockh. rådhr., Arméförvaltn. o. Eckles.-dep. under åren 93—02; v. auditör v. Västml. reg. 94, aud. där 02, v. S. Skån. inf.-reg. 04; v. krigsdomare 17 o. krigsdomare 22 v. Kronpr. husarreg., Skån. dragonreg. o. S. Skån. inf.-reg. Omb.-man v. Sparb. i Lund 02, led. av styr:na f. Sydsv. kredit a.-b. avd.-kont. 14, Skån. sparb.-fören. sdn 16, Juristfören. f. Skåne o. Blek. sdn 09, v. ordf. i styr. f. Lunds Dagblads a.-b. sdn 07; hed.-led. av Västgöta nation, led. av Akad. fören. överstyr. Stadsfullm. 11—19. Har utövat ett betydande författarskap på det personhistoriska o. genealogiska området, utarbetat o. medarbetat i matriklar o. andra personhist. verk, expert å o. stor samlare av ex-libris. En av de ledande inom Knutsgillet.

MAURITZ BJÖRKLUND †. Efter skolutbildn. o. affärspraktik etabl. han egen firma i Stockh. i trävarubranchen. — En av den svenska idrottens banbrytare, särskilt simkonsten, inom vilken han verkat med stor kraft och framgång. — Har under många år varit styr.-led., skattmästare eller sekr. i Stockh. simsällskap, ordf. i komm. 10 f. ordn. av simundervisn. v. Stockh. folkskolor, på sin tid simlär. v. Strömbadet, en av de ledande v. simmagisterpromotioner i Stockh. under en lång följd av år liksom funktionär v. simtävlingar där.

BIRGER ANDERSÉN †. Utex. fr. Chalmers tekn. inst. 07, anst. v. Lindholmens verkst.; prakt. senare v. olika varv i Amerika. Efter återkomst t. Sverige anst. v. Eriksberg mek. verkst., därefter dir. f. Limhamns skeppsvarv t. 22 då han blev disp. f. Norrköp. slip. o. mek. verkstad.

REGERINGSSKIFTET. Forts. fr. sid. 485.

samlings- och försoningsministär — "en verklig riksregering", som han själv uttrycker det. I dess sammansättning finnes intet, som bör vara till hinder för dess förverkligande av denna uppgift; huru den i övrigt kommer att lyckas därmed får framtiden utvisa: den bör nu få åtnjuta förmånen att bedömas efter sina gärningar. Säkert är att dess uppsåt motsvaras av varma önskningar i samma riktning i mycket vida kretsar ute i landets väljarkår.

Hrr Fotografer *uppmanas att vid insändandet av fotografier till HVAR 8 DAG tillse, att firmanamnet är anbragt på fotografiets baksida.* ***Endast då angives firmanamnet.***

ROSITA FORBES. Forts. fr. sid. 492.

Har man hört henne eller läst hennes böcker, t. ex. "The secret av Sahara — Kufara" blir man snabbt nog dock mera fängslad än förvånad över kontrasten mellan denna yttre bräcklighet och sirlighet och det mod, den kallblodighet och den äventyrsglädje varom hennes färder bära vittne.

— Hur har det kommit sig, att hon börjat vandra dessa isynnerhet för en kvinna så underliga vägar över vårt klot?

Hon ler åt min fråga — det har gått gradvis, svarar hon. Först reste hon i Afrika och Asien som en vanlig turist — men en som kom igen för varje år och för vart blev allt mindre turist, alltmera hemmastadd med Orientens förtegna liv. Under kriget blev mrs Forbes, som från begynnelsen är författarinna och journalist, tack vare sina orientaliska språkkunskaper anställd i det hemliga intelligensdepartementets orientaliska avdelning — med a. o. hon blev en av Secret Service's orientaliska agenter! Efter kriget började hon skriva korrespondenser till Times alltjämt från denna del av världen, som fått hennes hjärta.

"The Call of the East" — "The Lure of the Desert" är inte bara sentimentala anglosachsiska romanfraser. Den som en gång kommit litet djupare in i Orientens liv än turisten vanligen gör, den som en gång känt friden i öknen — den *verkliga* öknen, som varken finns kring Kairo eller Biskra — den har sedan alltid kvar i sitt blod liksom en liten orolig droppe av längtan efter tystnaden och ljuset över de väldiga vidderna av lejongul sand, längtan till det fridfulla, tidlösa orientaliska livet — likadant nu som det levdes på Mose tid. Denna "The roving drop", som den ras, vilken tyckes ha monopol på jordklotskringströvan och äventyrslängtan kallar den, drev mrs Forbes ut till allt otillgängligare och avlägsnare trakter. Fem veckors väg från kusten med över fjorton dagar mellan brunnarna ligger den hemlighetsfulla, ogästvänliga oasen Kufara, högkvarteret för den mäktiga krigiska Senoussiasekten, dit år 1920 ingen europé ännu satt sin fot. Tysken Rolf hade visserligen någon gång på åttiotalet försökt en expedition dit, men varit glad att få återvända med oförrättat ärende men livet i behåll. Sedan dess har mer än en europé funnit döden på vägen dit. Men ingenting avskräckte den ökenbitna och djärva engelskan. Hon *skulle* fram till oasens heliga stad, där den store Mahdin, en av Islams största helgon, ligger begraven. Och hon kom också dit, förklädd till beduinkvinna följd endast av en egyptisk vän Hassasein Bey och några negrer, trotsande tusen svårigheter, sandstormar, läckande vattensäckar, digerdöd bland kamelerna och ökenstammarnas misstro och vrede. Hennes sista färd gällde det Lyckliga Arabiens okända inre. Från italienskt område tog hon sig — åtföljd av en ung oriental Kamel Effendi — över Röda havet i en liten bräcklig båt och vandrade in åt landet kring Jeyzan — en trakt, vilken, som sig bör så pass nära Mecka och Medina, är en av Moslems starkaste bålverk — ett tillhåll för religiösa fanatici, vilka bara skulle betrakta det som en Allah behaglig gärning att döda en kristen, som råkat falla i deras händer — vilket t. o. m. haremskvinnorna gång på gång försäkrade den till en av deras medsystrar förklädda mrs Forbes.

Men trots alla sina vedermödor bland dem älskar mrs Forbes dock araberna. Deras oförsonlighet anser hon blott vara en följd av européernas förkastliga politik mot dem. Som en sann kvinna — kanske inte oklokare för det — drömmer hon om en försonligare, humanare anda från Europas sida. I "The Secret of Sahara—Kufara" pläderar hon vältaligt för att Europa skall upphöra med sin kortsynta politik att alltid söka utså missämja mellan de muhammedanska stammarna. En stor federation av muhammedanska stater skulle enligt hennes åsikt inte vara den fara för Europa man där är böjd att anse. Enligt hennes tro skulle den tvärt om ägna sina krafter till att stärka sin inre ställning och öppna alla de stora karavanvägarna genom öknen, vilka sedan så länge — tack vare européerna — varit stängda för fredlig byteshandel. Vem vet — kanske har hon rätt, denna egendomliga varelse, à la elegant vikingakvinna, med sitt brinnande anglosachsiska intresse för politik, för denna stora världs många olika angelägenheter — en frisk vindfläkt utifrån vidderna, som därborta rulla sina tusentals mil av väglös öken under Österns himmel!

*

RUHRPROBLEMET. Forts. fr. sid. 489.

ministrar överenskomma om ordnandet av en del administrativa och ekonomiska förhållanden i de besatta områdena. Samtidigt betonades uttryckligen, att de bägge regeringarna icke på grund av endast löften från Tysklands sida kunde häva ockupationen utan vore fullt beredda att slutföra den till dess Tyskland uppfyller sina förbindelser.

Samma betonande av orubbligheten i fransk ståndpunkt präglade Poincarés stora tal vid avtäckningen den 15 april av ett monument i Dunkerque till dess fallna söners ära. Staden hörde till de platser som hårdast drabbats av världskrigets hemsökelser. Konseljpresidenten återkallade också i minnet dess lidan den jämte en del krigshändelser och försummade ick' att framhålla som Frankrikes plikt "att vinna freden" såsom det förut vunnit kriget.

Medan man i Tyskland efter de belgiska ministrarnas Parisbesök tolkat situationen så, att Frankrike endast avvaktade Tysklands positiva förslag har utrikesministern von Rosenberg i ett tal i riksdagen den 16 april upptagit just denna sida av saken och bl. a. förklarat Tyskland redo att betala de belopp, en internationell undersökningskommission kan komma att fastställa. Men samtidigt poängterade han omöjligheten av att under det av Ruhrockupationen förvärrade finansiella läget framlägga en i siffror fixerad betalningsplan. Även den från fransk sida vidhållna planen på gradvis utrymning i proportion till influtna betalningar förkastades. Rosenbergs tal betecknar sålunda ett framsteg endast i så måtto, att man möjligen kan utläsa en ökad underhandlingsvilja.

Däremot erbjuder det tal lord Curzon den 20 april höll i engelska överhuset flera hållpunkter för en mer optimistisk uppfattning. Englands så klandrade passivitet förklarades till det bästa — såsom endast ett avvaktande på lämplig medlingstidpunkt — och en tämligen klar uppmaning till nya förhandlingar. Såsom var att vänta har talet i stort sett mottagits gynsamt av engelsk och tysk press medan den franska intar en avvisande hållning. I alla händelser betraktas lord Curzons inlägg såsom betydelsefullt för underlättande av kommande förhandlingar.

*

I Ruhrområdet har under den senaste tiden en del händelser av mer än vanligt intresse inträffat.

I Mülheim hava kommunister anställt ett fullkomligt upplopp och för kort tid tillvällat sig väldet över staden. Lugnet är emellertid nu återställt av den tyska skyddspolisen.

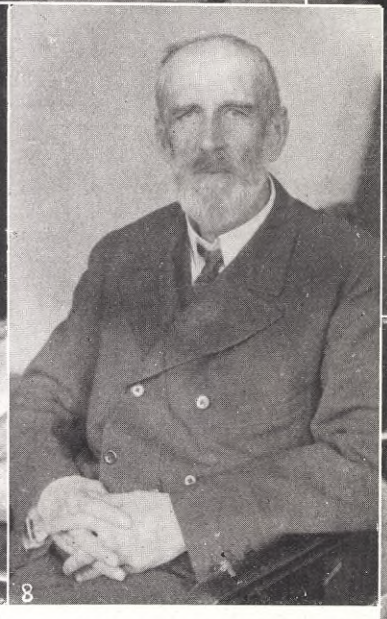
Essens borgmästare, Schäfer, vilken av krigsdomstol för någon tid sedan dömdes till flerårigt fängelsestraffhar nu av de franska myndigheterna på grund av sjuklighet försatts på fri fot. Denna humana åtgärd lär kunna tillskrivas den påvlige delegaten Testas bemödanden att lindra de politiska domarnes hårdhet, vilka synas bliva krönta med framgång även i andra fall.

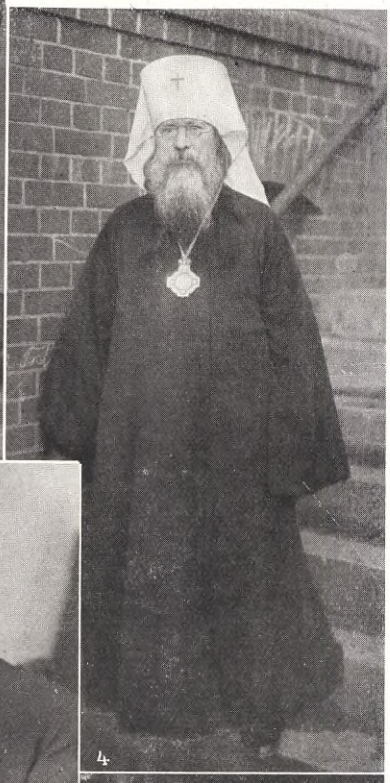
Den tyske rikskommissarien för de ockuperade provinserna, furst Hatzfeldt, har tvingats lämna sitt verk-

ningsfält och posten har av den allierade kommissionen förklarats upphävd. Från fransk sida göres gällande att furst Hatzfeldt i stället för att vara en hjälpande mellanhand mellan den allierade kommissionen och de tyska funktionärerna begagnat sin ställning att uppvigla tjänstemännen. I all synnerhet har järnvägsmännens starka opposition funnit kraftigt stöd hos Hatzfeldt. Riksregeringen ämnar nedlägga protest mot förfarandet hos franska, engelska och belgiska regeringarna.

1. BELGIENS KONSELJPRESIDENT THEUNIS (1) OCH UTRIKESMINISTER JASPAR (2) I PARIS *i och för förhandlingar med franske konseljpresidenten. — Text a sid. 489.*

2. ENGELSKE AMBASSADÖREN I BERLIN, LORD D'ABERNON *som i samband med den tysk-franska spänningen ofta omnämnes såsom en vän till Tyskland. Efter ett nytaget porträtt.*

3. TYSKE RIKSKOMMISSARIEN FÖR RHENPROVINSERNA, FURST VON HATZFELD-WILDENBURG, UTVISAD AV FRANSMÄNNEN.

4. RYSKE PATRIARKEN TICHON, *mot vilken sovjet ämnar anlägga en högförräderiprocess, som skall taga sin början i maj.*

5. DE VALERA *"den siste på skansen", som nu jagas i de irländska bergstrakterna.*

Efter fotografier. — Klichéer: Gote, Obg.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.